

A rab (60*50 cm)

BALGA ÖRDÖGCIMBORA – GONOSZ SÁTÁNFAJZAT

Az állatorvosi lovak és a pokol Nagy ABC Jenciklopédiája
Hogyan légy/maradj boldogtalan: szabad ötleteim jegyzéke

Rosszul esik az intés annak, aki letér az ösvényről,
Pedig meghal az, aki gyűlöli a dorgálást
(Példabeszédek könyve)

ILLYÉS GYULA
EGY MONDAT A ZSARNOKSÁGRÓL

Hol zsarnokság van,
ott zsarnokság van
nemcsak a puskacsőben,
nemcsak a börtönökben,

nemcsak a vallató szobákban,
nemcsak az éjszakában
kiáltó ór szavában,
ott zsarnokság van

nemcsak a füst-sötétben
lobogó vádbeszédben,
beismerésben,
rabok fal morse-jében,

nemcsak a bíró hűvös
ítéletében: bűnös!
ott zsarnokság van,
nemcsak a katonásan

pattogatott "vigyázz!"-ban,
"tűz!"-ben, a dobolásban,
s abban, ahogy a hullát
gödörbe húzzák,

nemcsak a titkon
félignyílt ajtón
ijedten
besuttogott hírekben,

a száj elé hulltan
pisszt jelző ujjban,
ott zsarnokság van
nemcsak a rács-szilárdan

fölrakott arcvonásban
s e rácsban már szótlan
vergődő jajsikolyban,
a csöndet

növelő néma könnyek

zuhatagában,
kimeredt szembogárban,

ott zsarnokság van
nemcsak a talpraálltan
harsogott éljenekben,
hurrahokban, énekekben,

hol zsarnokság van,
ott zsarnokság van
nemcsak az ernyedetlen
tapsoló tenyerekben,

kürtben, az operában,
épp oly hazug-harsányan
zengő szoborkövekben,
színekben, képteremben,

külön minden keretben,
már az ecsetben;
nemcsak az éjben halkan
sikló gépkocsizajban

s abban,
megállt a kapualjban;

hol zsarnokság van, ott van
jelenszóan
mindenekben,
ahogy rég istened sem;

ott zsarnokság van
az óvodákban,
az apai tanácsban,
az anya mosolyában,

abban, ahogy a gyermek
idegennek felelget;

nemcsak a szögesdrótban,
nemcsak a könyvsorokban
szögesdrótnál jobban
butító szólamokban;

az ott van
a búcsúcsókban,

ahogy így szól a hitves:
mikor jössz haza, kedves;

az utcán oly szokottan
ismételt hogy-vagy-okban
a hirtelen puhábban
szorított kézfogásban,

ahogy egyszercsak
szerelmed arca megfagy,
mert ott van
a légyottban,

nemcsak a vallatásban,
ott van a vallomásban,
az édes szó-mámorában,
mint légy a borban,

mert álmaidban
sem vagy magadban,
ott van a nászi ágyban,
előtte már a vágyban,

mert szépnek csak azt véled
mi egyszer már övé lett;
vele hevertél,
ha azt hitted, szerettél,

tányérban és pohárban,
az van az orrban, szájban,
hidegben és homályban,
szabadban és szobádban,

mintha nyitva az ablak
s bedől a dögszag,
mintha a házban
valahol gázfolyás van,

ha magadban beszélgetsz,
ő, a zsarnokság kérdez,
képzeletedben
se vagy független,

fönt a Tejút is már más:
határsáv, hol a fény pásztáz,
aknamező; a csillag:

kémlelő ablak,

a nyüzsgő égi sátor:
egyetlen munkatábor;
mert zsarnokság szól
lázból, harangozásból,

a papból, kinek gyónol,
a prédikációból,
templom, parlament, kárpád:
megannyi színpad;

húnyod-nyitod a pillád,
mind az tekint rád;
mint a betegség,
veled megy, mint az emlék;

vonat kereke, hallod,
rab vagy, rab, erre kattog;
hegyen és tenger mellett
be ezt lehelled;

cikáz a villám, az van
minden váratlan
zöreijben, fényben,
a szív-hökkenésben;

a nyugalomban,
e bilincs-unalomban,
a zápor zuhogásban,
az égigérő rácsban,

a cellafal-fehéren
bezáró hóesésben;
az néz rád
kutyád szemén át,

s mert minden célban ott van,
ott van a holnapodban,
gondolatodban,
minden mozdulatodban;

mint víz a medret
követed és teremted;
kémlelődsz ki e körből?
ő néz rád a tükörből,

ő les, hiába futnál,
fogoly vagy, s egyben foglár;
dohányod zamatába,
ruháid anyagába,

beivódik, evődik
velődik;
eszmélnél, de eszme
csak övé jut eszedbe,

néznél, de csak azt látod,
mit ő eléd varázsolt,
s már körbe lángol
erdőtűz gyufaszáלבól,

mert amikor ledobtad,
el nem tiportad;
s így rád is ő vigyáz már,
gyárban, mezőn, a háznál,

s nem érzed már, mi élni,
hús és kenyér mi,
mi szeretni, kívánni,
karod kitárni,

bilincseit a szolga
maga így gyártja s hordja;
ha eszel, őt növeszted,
gyermeked neki nemzed,

hol zsarnokság van,
mindenki szem a láncban;
belőled búzlik, árad,
magad is zsarnokság vagy;

vakondként napsütésben,
így járunk vaksötétben,
s feszengünk kamarában,
akár a Szaharában;

mert ahol zsarnokság van,
minden hiában,
a dal is, az ilyen hű,
akármilyen mű,

mert ott áll

eleve sírodnál,
ő mondja meg, ki voltál,
porod is neki szolgál.

1950.

(Irodalmi Újság, 1956. nov. 2.)

Csengőfrász

*

Vagy nagyon olcsó a könyv,
De akkor paternalista rendőrállam cenzúrázza,
Vagy mindent, de mindent kiadnak,
Csak éppen egy napi jövedelmed kéne rá kiadni

*

Túl korán a mélyvízbe dobva,
Így csak víziszonyod lesz,
Pedig a víz szerelmese,
Akár úszóbajnok is lehettél volna

*

Semmiről nem dönthetsz véglegesen,
Még egy apró bolti vásárlás is engedélyhez kötött,
S megakadályozható vagy megvétőzhető

*

Damoklész kardja alatt
Bármikor jöhet a végrehajtó, a kilakoltató

*

Ha elmondod, letagadom
Írásba meg végképp semmit nem adok

*

Lázás semmittevés
Imitálni, mintha csinálnál valamit

*

Nem utánam, de előre!
Fogjuk meg és vigyétek!

*

Nem tudsz a sarkadra állni
Mindenki előtt görnyedsz, hajbókolsz

*

Gyarapítják a korrupció melegágyait
Átláthatatlan, nem transzparens közbeszerzések

*

Ha nem lehet a tiéd a lány,
Akkor ne lehessen senki se -
Kútba veted és utána ugrasz...

*

Mind fiúnak ugyanaz a lány tetszik,
Hideg- és melegháborúban irtják ki egymást

*

A sérelmeit módszeresen gyűjtögetőből
előbb-utóbb ön- és közveszélyes emberré válik

*

Sohasem vallod be,
hogy te is szerelmes vagy,
mert akkor a társ nyeregben lenne?

*

Ha nem lenne kutyád,
Senki sem nyalná meg a kezedet

*

Nem teszel és nem kérsz szívességet

*

Negatív kommunikációs örvény

*

Csak akkor viszel ajándékod,
Ha valami rossz fát tettél a tűzre
(így persze nagyon gyanús is leszel)

*

Nincs kiért és miért élned
Senki nem vár, senkiért nem dolgozol

*

Fölösleges, káros dolgokra pazarolt drága idő

*

Nem te nevetsz a végén
Nagy nevetésnek nagy sírás a vége

*

A nevető harmadik
Hagyod magad a jóakaróddal összeugrasztani

*

Minden hiábavaló
Vanitatum vanitas

*

Csak azért csepülöd magad,
Hogy a másiktól kiprovokáld az azonnali cáfolatot

*

Önleértékelés - önleselejtezés - kiárusítás

*

Meglasszózva

Minél inkább menekülsz, annál jobban szorul a hurok

*

A győzelmedben is vesztes vagy

Tüneteket produkálva zsarolod az élettársad

*

Személyeskedő

Vita, érvelés helyett

A másik személyének a bántása, sértése

*

Patthelyzet

Hallgatás - semmibevétel - mintha nem is lenne

*

Sohasem tudhatod, hogy legközelebb mikor ehetsz,

Ezért ha egyszer a fazékhoz jutsz, torkosan bezabálsz...

*

Túl sok a konzerv, a túlfőtt, az agyonmelegített,

az elpépesített, az adalékokkal mérgezett stb. étel

*

Vagy csak parancsolni,

Vagy csak engedelmeskedni tudsz

*

Lepedővirtuóz

A szexualitásból csak a technikát tanulod

*

Oktatás, nevelés és evés-ivás, dohányzás:

Az életkori sajátosságok figyelmen kívül hagyása

*

Imprinting
Uniszex nevelés
Fiús lányok - lányos fiúk

*

Stockholm szindróma
Azonosulsz azzal, akitől félsz?
Így átszáll beléd az ő félelmetes ereje?

*

Nem ismered a szabadon választott,
Csak és kizárólag a kötelező gyakorlatokat

*

Vagy senkihez sem kötődsz,
Vagy engeded magad máshoz láncolni

*

Külföldre kell utaznod,
Hogy elfojtott-szégyellt vágyaidat
A legteljesebben kiélhessed, kitombold magad

*

Mindig a többséggel,
Mindig az árral úszva,
Vagy mindig ellene - csakazértis?

*

Félsz hosszabb ideig elvonulni,
Csendes magányban szemlélődni,
Semmitől sem zavartatva ülepíteni és töltődni

*

Kivonod magad minden társadalmi kontroll alól

*

Gyöngé, lekvár férfiak
és bivalyerős, amazonlelkű nők

*

Hiányzik a kiegészítőd, a komplementered
Nem vonzod magadhoz az ellentétedet -
Túlságosan is hozzád hasonló a társad

*

Se felelősségérzet, se felelősség-tudat:
Egy napig bárkivel bármit tehetsz,
és semminek nem lesz következménye...

*

Mesterségesen elaltatott
Vagy örökre bérbe adott lelkiismeret

*

Patchwork család
Az én gyerekem, meg a tied veri a mienket

*

Inkább az önkielégítés?
Inkább a falra mászsz, ne rám!

*

Nem mersz levegőt se venni
Meddig tudod bent tartani - meddig élsz még?

*

Betanult szöveget kell eltárognod
A mindennapi társalgásban sem rögtönözhetsz

*

Nászéjszaka egy hullaházban
Először a nászéjszakán találkozol a társaddal

*

Sírpalotára gyűjtögető
A halotti ruhának nincs zsebe

*

Eső után köpönyeg
Késő bánat, eb gondolat

*

Felkap reggel egy gondolatot
És kihúzza vele ezt a napot (is)

*

Rá mosolygó álbarát -
A legszívesebben megfojtana egy kanál vízben

*

Hibernálva
Mintha téli álmot aludnál, s nincs ébresztőd

*

Egy tetszhalott, akire már hull a föld